

Del 2 – mer om saken

1 Bakgrunn

1.1 Sakens forhistorie

Fornebuområdet er i vekst. Ny kommunedelplan for Fornebu (KDP3), ble vedtatt våren 2019 og har økt mulig boligantall fra 6300 boliger til 11 000 boliger. Dette gir behov for flere, og større rekreasjonsarealer på Fornebu. Det gjelder både naturområder, mer generelle friluftsområder og idrettsområder, for alle alderstrinn. Arealtilgangen er knapp og mye av områdene på Fornebu er allerede regulert til utbyggingsformål og eies av private aktører. Kommunen ønsker derfor å anlegge et helt nytt offentlig område i sjøen, inntil dagens strandarealer for å øke tilbudet på gode friluftsområder i strandsonen, med de kvaliteter som møtet mellom land og vann kan gi. Nye friluftsområder kan også bidra til å dempe presset på eksisterende, sårbare naturområder.

Saksgang hittil

Planprogram for tiltaket ble vedtatt av planutvalget den 22.06.2017. Forslag til detaljregulering for en ny friluftshalvøy var oppe til 1. gangs behandling i Planutvalget 27.2.20 og 12.03.20 og deretter Formannskap 1.4.2020. Offentlig ettersyn i perioden 17.april-29. mai 2020. Da forslaget har gjennomgått omfattende endringer etter høring legges det opp til fornyet 1.gangsbehandling med høring og offentlig ettersyn.

2 Planstatus og rammebetingelser

2.1 Rikspolitiske retningslinjer/bestemmelser / statlige planretningslinjer/-bestemmelser

Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for planlegging i forbindelse med hovedflyplass på Gardermoen.

I punkt 5 er retningslinje for ny bruk av Fornebu:

Her står bl.a: «..Fremtidig arealbruk på Fornebu skal planlegges som en helhet, uavhengig av eksisterende eiendomsgrenser og rettighetsforhold.» Det presiseres at strandsonen (og deler av området) bør sikres som rekreasjonsområde. Det påpekes også at tiltakshavere, kommune og fylkesmann sammen har et ansvar for å bidra til målene om en god, helhetlig og langsiktig arealdisponering og samfunnsutvikling innenfor virkeområdet.

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen av 25.mars2011.

Målet med retningslinjene er å ivareta allmenne interesser og unngå uheldig bygging langs sjøen. Retningslinjene tydeliggjør nasjonal arealpolitikk i 100-metersbeltet. Målet er å ivareta allmenne interesser og unngå uheldig bygging langs sjøen, jf. forbudet mot tiltak i 100-metersbeltet langs sjøen i § 1-8 i plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71.

I foreliggende planforslag er følgende retningslinjer særlig aktuelle:

Det skal legges vekt på løsninger som kan bedre eksisterende situasjon i forhold til landskap og allmenn tilgang til sjøen.

Ytterligere privatisering og gjentetting av strandarealer skal unngås.

Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for å styrke barn og unges interesser i planleggingen

Retningslinjene sier noe om hvilke nasjonale mål som gjelder for barn og unges oppvekstmiljø og hvordan barn og unges interesser blant annet skal ivaretas i planlegging. Dette går både på utforming, krav til kvalitet og prosess.

Lagmannsholmen Naturreservat

Lagmannsholmen naturreservat, som inkluderer både holmen og et område på land, er ved kgl.res. av 15.01.88 fredet etter naturvernloven, både som geologisk forekomst og som sjøfuglreservat.

Miljøstatus i Norge - Naturdatabasen

Nord for Lagmannsholmen er det angitt et areal (Smedtangen) som er definert som viktig naturtype (åpen grunnlendt kalkmark) og statlig sikret friluftslivsområde. I Bærum kommune er det Natur og idrett som er satt til å forvalte området i henhold til avtale med Miljødirektoratet.

Siste Sjanse-Notat 2001-4: Viltområder i Bærum kommune

Fornebu og de nærmeste sjøområdene er svært viktige arealer for biologisk mangfold. Det er imidlertid buktene mot sørvest som har størst betydning for fugler spesielt. Se side 14-15 i rapporten. Viltområdet Lagmannsholmen er definert som et viktig viltområde, og er vernet som sjøfuglreservat. Skjærgården utenfor Fornebulandet er regionalt viktige hekkeplass for sjøfugl. I tillegg har området verdi som rasteområde for sjøfugl.

Siste Sjanse-rapport 2006-8: Status for naturverdier på Fornebu og Snarøya 2006 med særskilte vurderinger av utbyggingen nord for Hundsund.

En naturtypelokalitet ligger innenfor planområdet, og omtales slik i rapporten:

Smedtangen (lokalitet 57) 15 dekar: «Definert som Havstrand/kyst, kalkrike strandberg og vurdert som svært viktig (A verdi) for bevaring av biologisk mangfold. Knaus/tørrengen har middels til stor verneverdi. Artsrik flora av varmekjære karplanter. Et bergknausparti er sterkt dominert av fjellrapp. De sentrale partiene av området har stor verneverdi.

Skjøtsel og hensyn: Området er mye brukt til soling og bading. Økt ferdsel er ikke ønskelig.»

Estetiske retningslinjer for Fornebu av 03.10.2001

Retningslinjene skal legges til grunn for plan- og byggesaksbehandlingen sammen med øvrige planforutsetninger. Retningslinjene gir videre anvisninger for blant annet opparbeidelse av offentlig arealer og privat eide arealer som skal være tilgjengelige for allmennheten.

Etterbruk av Fornebu – Miljøoppfølgingsprogram av 12.07.1999

Grunneierne og kommunen har et ønske om å legge et miljøbevisst og langsiktig perspektiv til grunn for utviklingen av Fornebuområdet. Miljøoppfølgingsprogrammet utgjør rammeverket for denne satsingen. Et sentralt punkt i miljøoppfølgingen har vært gjenbruk av masser.

Det har vært et mål å gjenbruke så mye som mulig av massene internt i utbyggingsområdet, både av ressurshensyn og for å unngå unødig massetransport på vegnettet: «Asfalt og løsmasser skal håndteres slik at miljøhensyn og samfunnsøkonomi blir best mulig ivaretatt og slik at massetransport ut og inn av Fornebu begrenses. Så mye som mulig av massene skal gjenbrukes lokalt.» Dette kravet om lokal massehåndtering er gjentatt i reguleringsplanene for de ulike områder på Fornebu.

Rikspolitisk retningslinje for Oslofjorden

For utfyllingsområdet i Lysakerfjorden gjelder Rikspolitiske retningslinjer for Oslofjorden. Målet med retningslinjene er å sikre at natur-, kultur- og rekreasjonsverdier forvaltes som en ressurs av nasjonal betydning. De er også ment å gi muligheter for allment friluftsliv i form av båtferdsel, ferdsel til fots, samt opphold i strandsonen.

Forskrift om rammer for vannforvaltningen

Formålet med denne forskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene, i henhold til EUs vanddirektiv. Forskriften skal sikre at det utarbeides og vedtas regionale forvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogrammer med den hensikt å oppfylle miljømålene, og sørge for at det fremskaffes nødvendig kunnskapsgrunnlag for dette arbeidet.

Forskrift om farleder

Formålet med forskriften er å fastsette de geografiske grensene for hovedled og biled, og slik fastsette hvor departementet har forvaltningsansvar og myndighet.

Verneplan for Oslofjorden.

Verneplanen for Oslofjorden, vedtatt 2008, omfatter naturreservater, landskapsvernområder, plantefredningsområder, dyrefredningsområder og naturminne. Ingen av de områder som er vernet etter denne planen blir berørt av nytt friluftsområde.

Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord, mars 2021, Klima og Miljødepartementet

Denne har som mål at fjorden skal oppnå god miljøtilstand, at viktige naturverdier skal restaureres, at et aktivt friluftsliv skal fremmes og at naturmangfoldet i fjorden skal ivaretas.

Regional plan for masseforvaltning i Akershus

I oktober 2016 ble det vedtatt en egen plan for masseforvaltning for Akershus fylke. Planen er samordnet med regional plan for areal og transport for Oslo og Akershus. Hensikten med planen er å oppnå størst mulig gjenbruksandel av gjenvinnbare masser, sikre arealer for masseinntak og lovlig deponering, sikre behov for byggeråstoff og uttaksområder og redusere miljø- og samfunnsbelastningen fra håndtering og transport av masser i Akershus.

Masseforvaltningsplan for Bærum

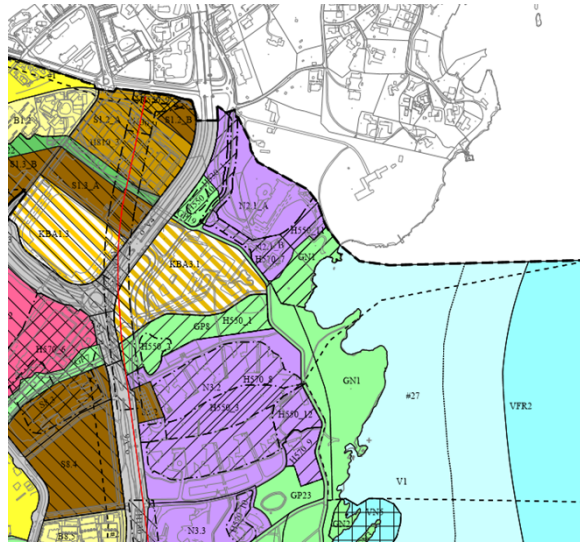
Som del av kommuneplanen 2017-2035 er det laget en masseforvaltningsplan for Bærum.

Forskrift om rammer for vannforvaltningen

Ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst kan gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i §4 -§6 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes;

- A) nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannforekomst, eller ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

2.2 Kommuneplan/kommunedelplan 3 Fornebu

Utsnitt av KDP3, område for friluftsy, bestemmelsesområde #27 vist med stiplet strek

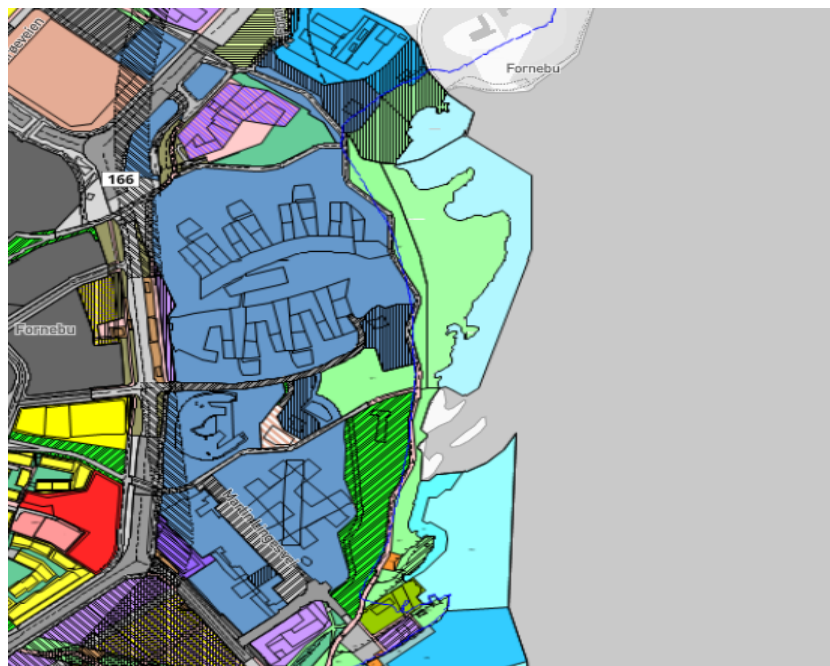
§ 41 Bestemmelsesområde (pbl § 11 – 8a)

§ 41.1 Innenfor bestemmelsesområde #27 skal nytt friområde – Fornebu friluftssøy avklares gjennom en planprosess.

KDP3 viser naturområder på land og friluftsområde i sjøen i det aktuelle området. Det er videre satt av et bestemmelsesområde # 27 der det står at ny friluftsy skal avklares gjennom en planprosess. Den tekstlige delen omtaler behovet for flere sjønære arealer til friluft- og fritidsformål og påpeker muligheten for en ny øy i Lysakerfjorden.

Det vises til miljøoppfølgingsprogrammet for Fornebu (1999) der et viktig punkt er gjenbruk av masser og begrensning av massetransport.

2.3 Gjeldende regulering

Utsnitt av reguleringsplan Fornebu felt 3

Landområdet er regulert til *park* og sjøområdet utenfor til *friområde i sjø* i reguleringsplanen «Fornebu felt 3» fra 1999.

3 Beskrivelse av planområdet

3.1 Planavgrensning

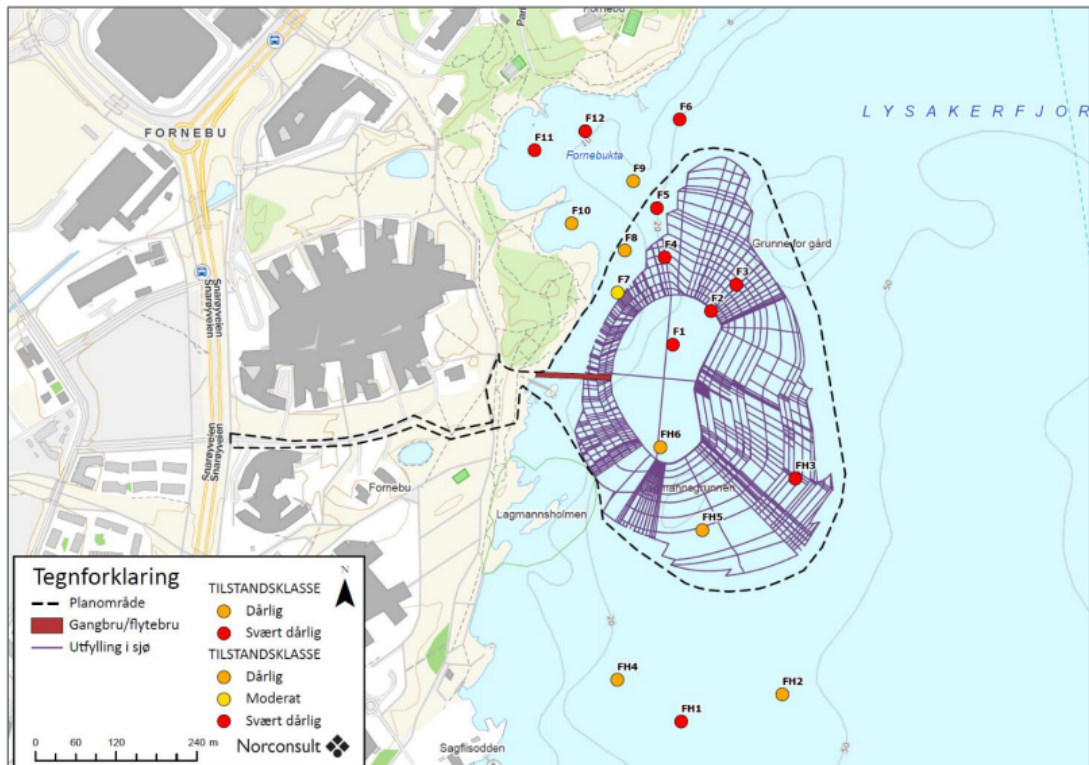
Planavgrensningen er satt slik den er for å kunne omfatte det volumet med sprengstein i sjøen som skal til for å kunne etablere ca. 30 dekar med nytt landareal. Det er tatt hensyn til grunneierforhold og behov for plass til midlertidig rigg- og anleggsområde som ikke skal ødelegge den viktige naturtypen åpen, grunnlendt kalkmark. Tilstrekkelig avstand fra naturreservatet rundt Lagmannsholmen, der det hekker viktig sjøfugl, har også vært en premissgiver.

Varslet planavgrensning

3.2 Beliggenhet, størrelse og bruk

Planområdet ligger rett øst for eiendommen Snarøyveien 30, (tidligere Telenor-bygget), i sjø utenfor Smedtangen naturområde. Avstand fra land blir ca. 100 meter.

3.3 Omkringliggende områder / strøkets karakter

Planområdet ligger i et offentlig avsatt «kystbelte», med gang- og sykkelveier, parkmessige områder og naturområder tett på. Store næringseiendommer ligger langs det samme kystbeltet. Lagmannsholmen ligger 135 meter syd for foreslått øy.

Eiendomsforhold

Området vil fylles ut i sjøen utenfor naturområdet som eies av Miljødirektoratet og forvaltes av Bærum kommune v/ Natur og idrett.

Anleggsveien inn fra Snarøyveien vil berøre eiendommene Snarøyveien 30 og 36 m.fl.

Trafikkforhold

Registrert ÅDT på Snarøyveien her er på 16 000 i ÅDT –kjøretøy per døgn.

Grønn mobilitet

Det ligger bussholdeplass i Snarøyveien rett vest for bygg i Snarøyveien 30.

Flytårnet stasjon på Fornebubanen blir liggende under bakkenivå her. Banen forventes i drift 2029/30.

Gang- og sykkeltrafikken på Fornebu foregår i dag på et eget gang-/sykkelveinett som er separert fra bilveinettet, og krysningspunkter med Snarøyveien er i stor grad planskilte. Langs hele vestsiden av planområdet, går det en gang- og sykkelvei.

Støyforhold og luftkvalitet

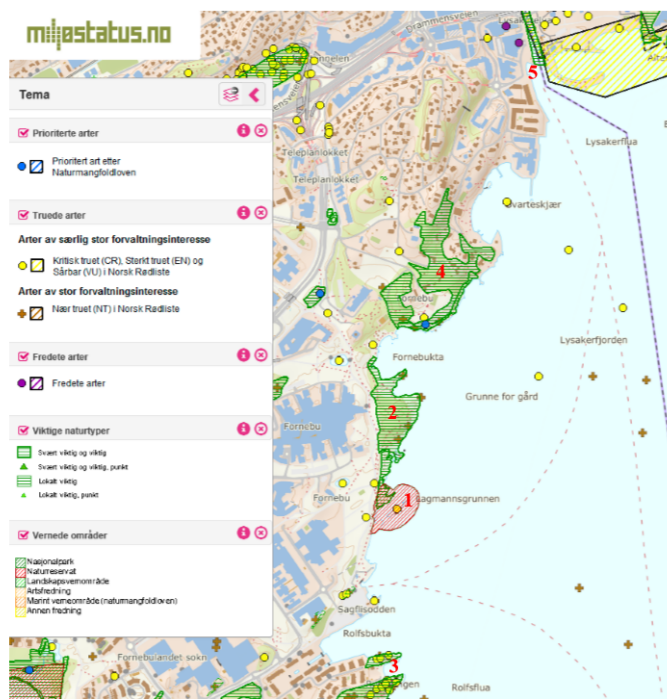

Det er ikke merkbar trafikkstøy fra Snarøyveien ved sjønære arealer

Landskap, natur- og rekreasjonsverdier

Planområdet ligger i et stort landskapsrom med en vid horisont, og er eksponert fra store deler av indre Oslofjord. Naturgrunnlaget med den kalkrike geologien i indre Oslofjord, gir en strandsone som er svært karakteristisk og gjenkjennelig.

Dette er et svært viktig friluftsområde med fine strandsoner og turrute langs sjøen. Området i sjøen er et viktig friluftsområde for fiske, båtliv og vannsport. Det er imidlertid advarsel mot inntak av fisk og sjømat i området på grunn av høyt innhold av miljøgifter. Se figur under.

Figur 2 – Oversiktskart med registrerte naturtyper i nærheten av aktuelt utfyllingsområde i Lysakerfjorden fra miljøstatus.no (1: Lagmannsholmen naturreservat, 2: Smedtangen – åpen grunnleidd kalkmark, 3: Rolfstangen og Rolfstangen nord – åpen kalkmark, 4: Munkebakken – rik edellausskog, 5: Lysakerelva – viktig bekkedrag

Grunnforhold og forurensing

Geotekniske undersøkelser indikerer at løsmassene består av bløt til middels fast leire. Vanndybden i området er 0 - 3,5 m nærmest land og skrå utover til 35m's vanndyp. Sjøbunnen er dekket av både fjell/svaberg og bløtt mudder. Analyser av sedimentprøvene i området viser at sedimentet hovedsakelig består av silt (79% TS) med innslag av sand og noe leire, henholdsvis 20% TS og 1%TS. Sedimentene er forurensset av TBT, PAH, PCB og metaller. Forurensningen tilsvarer moderat til svært dårlig tilstandskvalitet.

Bebyggelse og kulturminner

Planområdet er i sjø. De store næringsbyggene som ligger tettest på, har en moderne utforming, uavhengig av hverandre. Det finnes et eldre Sefrak-registrert hus, Villa Hareløkken, med bevaringsverdig hageanlegg rett sørvest for planområdet.

Badehuset

På en pir rett øst for Telenorbygget er et tidligere badehus reetablert. Tidligere prosjektmedarbeider for Statsbygg sier: *Det var Telenor som gjenoppførte oppgraderingen - jeg vil tro de hadde fått tak i Arnstein Arnebergs tegninger. Det ble ganske sikkert bygget samtidig med hovedbygningen som han tegnet for fabrikkeier Mustad. Jeg vil tro det ble bygget i 1920 årene. Så vidt jeg husker er det lysegrønt eller noe slikt, slik som hovedbygningen - ikke hvitt.*

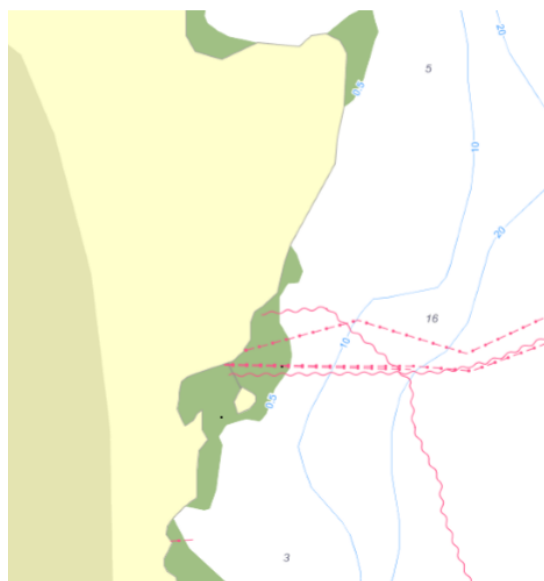
Kulturminner og kulturmiljø

Innen naturområdet i planområdet er det registrert 5 eldre forsvarsverk, hovedsakelig skytestillinger fra 2. verdenskrig.

Teknisk infrastruktur

Oslofjord Varme AS har konsesjon for fjernvarme i området og et av produksjonsanleggene ligger i Telenorbygget (Snarøyveien 30). Det produseres fjernvarme og fjernkjøling ved bruk av varmepumper, disse varmepumpene benytter sjøvann som energikilde. Det er lagt ut et rør som henter sjøvann på ca. 30 meters dyp rett utenfor bygget, samt et rør hvor sjøvannet blir ført tilbake til fjorden.

I tillegg ligger det reservevannledning til Nesodden på sjøbunnen her. Nedenfor er det et kart som viser beliggenheten av disse ledningene/rørene.

Fornebubanen har siste året lagt ledning for anleggsvann ut i Fornebukta. Se kart under:

4 Beskrivelse av planforslaget

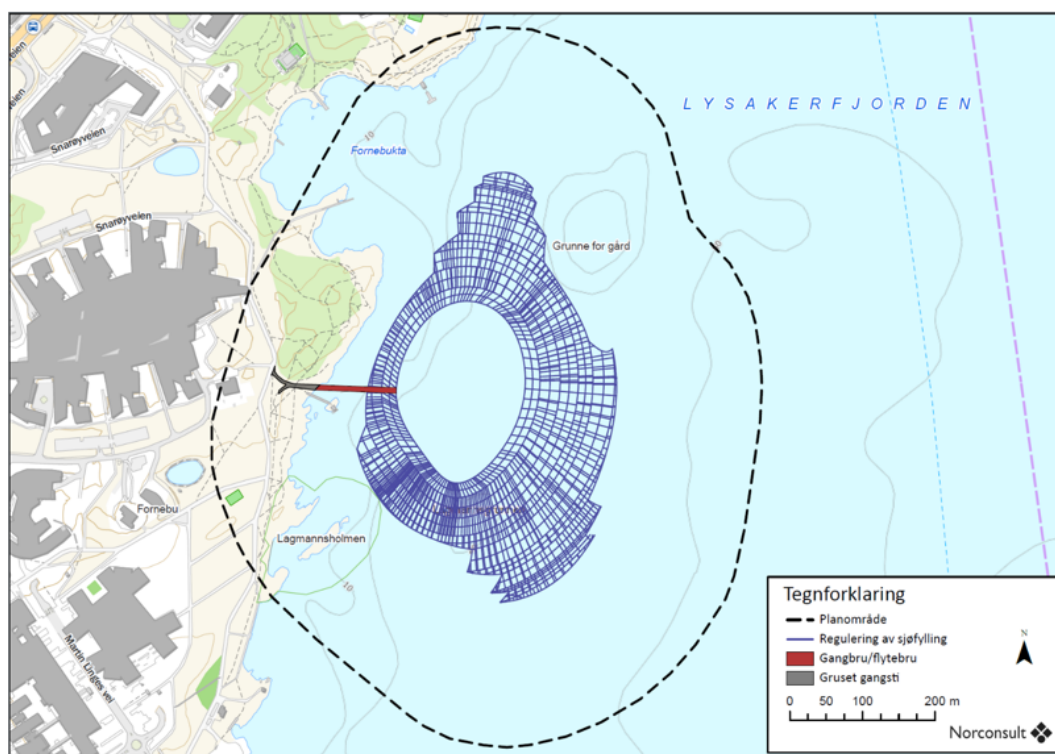
Planforslagets hovedidé og hovedgrep

Formålet med planarbeidet er å lage et nytt friluftsområde. Idéen er å bruke steinmasser fra nærliggende infrastrukturprosjekter til en grønn øy. Dette ansees som en klimaklok løsning.

Det skal lages en utomhusplan som detaljert viser terrengforming og øvrig utforming av friluftsøya med stier, badeplass med baderampe, lekeområde med diverse lekeapparater, båtrampe, gressletter og vegetasjon.

NGI prosjekterer på oppdrag for Bærum kommune fyllingen som danner friluftsøyas kropp og vil beregne dens stabilitet. Med bakgrunn i geotekniske krav er øya plassert over kote -50 og det er forutsatt en oppbygging med platåer på forskjellige høyder. Bredden av platåene og helningen av skråninger som vist under. Konsekvensutredningene baseres på følgende indikerte verdier:

- Øyoverflate ca 30 000 m²
- Utforming på fylling og motfyllinger som vist i figur.
- Tippvolum er estimert til å være mellom 2,5-3 mill. m³
- For å tilrettelegge for bademuligheter på sør- og sørøstsiden av øya er det forutsatt en strand med ca. 1:10 helning fra kote +1 til kote -1 i snitt.
- Det legges opp til broforbindelse til øys som vist med rødt på kart under.

Oversiktskart som viser geometrimodell for planlagt sjøfylling, bro og gangsti fra nærmeste vei.

4.1 Kjøreatkomst

Det vil ikke bli mulig å kjøre helt frem til friluftsområdet for ordinære biler. Det vil ikke tilrettelegges for nye parkeringsplasser. Eventuelle parkeringsbehov kan muligens dekkes på næringseiendommer i nærheten om kvelden. Offentlige bygg som skoler og barnehager har også muligens noen plasser. Det satses på at brukere av øya skal bruke buss (500m til nærmeste bussholdeplass), sykkel og gange og senere også Fornebubanen. Sykkelparkeringer må vises i utomhusplanen for øya. Det legges opp til bruforbindelse til øya.

4.2 Gang- og sykkelveier

Det ligger gang- og sykkelvei her som kobler seg på øvrig sykkelveinett på Fornebu. På selve friluftøya skal det opparbeides stier med universell utforming.

4.3 Miljøprogram

Det foreligger et miljøprogram for KDP3 for Fornebu som også er førende for denne reguleringsplanen. Videre skal det foreligge miljøoppfølgingsplan sammen med søknad om rammetillatelse.

4.4 Prosjektøkonomi

Et foreløpig grovt kostnadsoverslag for utfyllingsarbeidene og opparbeidelse av grøntområde på toppen er anslått til 200 millioner kroner. Dette forutsetter at all tilkjørt masse er gratis levert og at leverandøren betaler for hvert tonn levert masse.

Kommunen må få betalt for å ta imot fyllmasser fra Fornebubanen eller andre store prosjekter dersom de høye kostnadene for et nytt friluftsområde skal kunne forsvares.

4.5 Tidsplan for gjennomføring

Anleggsfasen bør begrenses til maksimum 3 år og tilpasses perioden for når massene tas ut av nye tunneler for nærliggende infrastrukturprosjekter.

4.6 Anleggsatkomst

Planforslaget viser anleggsatkomst fra Snarøyveien til utfyllingssted på areal mellom Snarøyveien 30 og Equinorbygget med en knekk på veiføring slik at nærføring til bevaringsverdig bygg Hareløkken unngås.

Det er ikke avklart endelig hvo optimal atkomst bør ligge, men regulert atkomst muliggjør en løsning.

5 Virkninger av planforslaget

Norconsult har utført konsekvensutredning. Rapporter er vedlagt.

Kort kan det refereres fra utredningene:

Anleggsstøy

Beregningsresultatene viser at ingen boliger eller støyfølsomme bebyggelser vil få støy over anbefalte grenseverdier. De nærmeste næringsbyggene vil derimot ligge nokså tett på anleggsområdet, men for disse byggene gjelder bare grense for innendørs støy dersom det ansees som arbeidsplass med krav om lavt støynivå. Normalt vil denne grenseverdien være oppfylt med god margin basert på hvor god lyddemping slike fasader normalt har.

Friluftsliv

Tiltaket vil gi positive virkninger for friluftslivet, gjennom å skape nye friluftslivsområder og øke arealet av og tilgangen til grøntområder på Fornebu. Resultater fra medvirkningen utført i forbindelse med denne utredningen, viste at mange ser på øya som et attraktivt tiltak, og ønsker å bruke den. Selv om etablering av øya vurderes å gi noen negative virkninger for eksisterende friluftslivsområder vurderes de positive virkningene av et nytt område med god tilrettelegging for friluftslivsaktiviteter og rekreasjon som større. Den samlede konsekvensgraden for friluftsliv vurderes som «positiv».

Kulturminne

Friluftløya endrer ikke på den kulturhistoriske sammenhengen innad i disse delområdene eller fører til en negativ påvirkning på utsyn eller innsyn fra viktige standpunkter. Den samlede konsekvensen er vurdert til ubetydelig konsekvens.

Landskap

Konsekvensene er primært knyttet til synligheten av tiltaket, men for de fleste delområdene er dette på en så stor avstand at de visuelle virkningene er små. Påvirkningen på delområdene med høyest verdi er ubetydelig. Det er konsekvensene for delområde F Lagmannsholmen, B Lysakerfjorden og E Lagåsen som er utslagsgivende for at tiltaket er vurdert til noe negativ konsekvens.

Miljørisikovurdering

Strømforholdene i området vil raskt sørge for at vannkonsentrasjonene av miljøgifter og nitrogenforbindelser fortynnes til ikke-giftige konsentrasjoner og transportere forurensningen vekk fra utfyllingsområdene. Fornebubanen og E18 Vestkorridoren skal benytte seg av elektroniske tennere ved utsprenging. Dette innebærer at sprengledningene blir tyngre og forblir i fyllingen. Utfyllingstiltaket anses derfor ikke å medføre plastforurensning. Utfyllingen vil fungere som en permanent tildekning for de forurensede sedimentene i tiltaksområdet som inneholder miljøgifter i tilstandsklasse IV og V. Kartlagt ålegraseng og bløtbunnsområdet i Fornebuka vil imidlertid tildekkes av utfyllingen. Etter anleggsfase vil det være nye habitatsområder for både tareskog og hummer. Spesielt rekolonisering av tareskog vil kunne gjenskape høy biodiversitet i området. Tiltaket vurderes å ikke påvirke vannkvaliteten i fjorden i vesentlig grad. Utover lokale endringer i

lokale strømforhold og habitattap, er tiltaket vurdert til å ikke være til hinder for at miljømålet om god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand kan nås innen 2022-2027. Vannforskriftens § 12 kommer derfor ikke til anvendelse.

Naturmiljø

Tiltaket med etablering av ny friluftløp i seg selv vil ikke nødvendigvis ha noen målbar påvirkning på fugl på populasjonsnivå i indre Oslofjord, men tiltaket må likevel regnes som et ikke-ubetydelig bidrag til den samlede belastning på hekkende sjøfugl i indre Oslofjord. Det skal også likevel nevnes at å etablere en fugleø og hardbunnssubstrat i et område med mye bløtbunn kan være positivt for det marine naturmangfoldet og øke næringsområdet for fugl. Basert på usikkerheten ved reetablering av ny sjøbunn og fugleø, samt føre-var-prinsippet, kan det likevel ikke tas utgangspunkt i at den kunstige hardbunnen, som erstatter den naturlige eksisterende hardbunnen, og følgelig vurderes tiltaket å medføre en forringelse av et eksisterende beiteområde for fugl. For den samlede konsekvensgraden er det lagt vekt på at tiltaket vil kunne føre til en negativ påvirkning og samlet belastning på fugl og da også på Lagmannsholmen naturreservat. Det vil også være negative konsekvenser for sjøfjærbunn, geologisk arv og naturtyper på land som inkluderer utvalgte naturtyper, rødlistede arter og ansvarsarter for Bærum kommune.

Transport – sjøfly og rutebåt

Det foregår noe sjøflyaktivitet ved Rolfsbukta i nærhet til planområdet i dag, men tiltaket vil i liten grad påvirke inn- og utflygningen til/fra Sjøflyhavna. Virkningene ved en utbygging av øya vurderes å påvirke sjøflyaktiviteten i liten grad, både i anleggs- og driftsfasen. De negative virkningene for sjøtrafikk vil være størst i selve anleggsfasen, hvor anleggsarbeidet vil kunne føre til forstyrrelser for båttrafikken. Ved transportalternativ B med massetransport på lekter, vil mulige konflikter kunne oppstå under selve utfyllingsarbeidet i form av restriksjoner på båttrafikk, restriksjoner på adgang til området der arbeidet foregår og sambruk på selve ferjeleie i anleggsfasen. For dette transportalternativet vil det i anleggsperioden kunne bli økt båttrafikk i umiddelbar nærhet til planområdet, og på strekningen til/fra utskipningsområdet. Det vurderes at dagens brygge på Fornebu og innseiling til Lysaker i liten grad vil påvirkes av dette arbeidet, og at driften vil opprettholdes mest mulig normalt.

Vannutskifting

En ny friluftløp slik den per nå er tenkt utformet vil ikke endre på vannutskiftingen i nærområdet i betydelig grad. Det bemerkes imidlertid at bredden på sundet mellom Fornebulandet og friluftløya, og utformingen av selve friluftløya kan være viktig for vannutskiftingen. Slik planene foreligger nå vil det hovedsakelig være god vannutskifting, men denne vil kunne reduseres om sundet gjøres smalere eller øya mindre «strømlinjeformet».

5.1 Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)

Norconsult har utført ROS analyse for tiltaket.

Fra sammendrag i rapporten:

Med utgangspunkt i detaljreguleringsplan for friluftløp i Lysakerfjorden, er det gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). Denne skal etterkomme plan- og bygningslovens krav om ROS-analyser ved all planlegging (jf. § 4-3). Planområdet fremstår generelt, med de tiltak som er beskrevet og forutsatt fulgt, som lite til moderat sårbart. Det har blitt gjennomført en innledende fareidentifikasjon og sårbarhetsvurdering av de temaer som gjennom fareidentifikasjonen fremsto som relevante. Følgende farer har blitt utredet: • Grunnforhold (områdestabilitet) • Havnivåstigning/stormflo • Trafikkforhold (anleggsfase) • Transport i sjø og sjøflyaktivitet Gjennom sårbarhetsvurderingen var det ingen av disse farene som fremsto med forhøyet sårbarhet. Det ble derfor heller ikke gjennomført risikoanalyser, iht. ROS-analysens metodikk. Det er allikevel, gjennom fareidentifikasjon og sårbarhetsvurdering, identifisert tiltak

som det ut fra samfunnssikkerhetshensyn er nødvendig å gjennomføre for å unngå å bygge sårbarhet inn i dette planområdet. Disse er oppsummert i kap. 5.2 og må følges opp gjennom videre planarbeid og prosjektering.

NGI har gjort supplerende grunnundersøkelser og sier i rapport vedlagt:

Sammendrag

Denne rapporten omhandler områdevurdering iht. NVEs regelverk for utfylling for etablering av en friluft søy i Lysakerfjorden i Bærum kommune. Vurderingen er gjort i forbindelse med regulering av området.

Det er gjennom vurderingen avdekket at tiltaket vil ligge utenfor aktsomhetsområder for områdeskred.

Det er som en del av vurderingen utført en kontroll av gjennomførbarhet for tiltaket ved hjelp av stabilitetsberegninger. Disse viser at det er mulig å etablere utfyllingen med tilstrekkelig sikkerhet uten å havne innenfor nærliggende aktsomhetsområder for områdeskred.

Det er særdeles viktig at man i det videre arbeidet gjør en detaljert risikovurdering av den framtidige utfyllingen. Man må også gjøre en detaljert prosjektering og planlegging av utfyllingen, slik at man ivaretar stabiliteten fra første til siste trinn av utfyllingen.

Grunnforhold:

Grunnforholdene er utfordrende, med varierende topografi og løsmassemeknighet. NGI (Norges Geotekniske institutt) har med bakgrunn i gjennomførte grunnundersøkelser/-målinger foretatt en foreløpig prosjektering for å løse de geotekniske utfordringene. I henhold til NVE's retningslinjer for kvalitetssikring av utfyllinger er prosjekteringen gjenstand for en uavhengig 3.parts kontroll i regi av Terraplan.

De samlede resultatene av dette vil ligge til grunn for videre nødvendig detaljprosjektering før tiltaket kan iverksettes.

5.2 Barn og unge

Et nytt friluftsområde med lekeplass, badestrand, ballslette etc., vil være positivt for alle barn og unge. Universelt utformete stier vil også innby til trygg sykling for de yngste.

5.3 Universell tilgjengelighet

I det relativt flate terrenget på Fornebu, skal turveier tilrettelegges for universell tilgjengelighet. Baderamper skal utsettes for folk med funksjonsnedsettelse.

5.4 Transportbehov

Fornebubanen vil bli et godt tilskudd til transportmulighetene til planområdet.

5.5 Trafikksikkerhet

Det blir ikke endringer i trafikken som følge av nytt friluftsområde, kun i anleggsfasen. Adkomst til friluftsområdet vil primært skje med gange, sykkel, buss og bane ettersom det ikke tilrettelegges for parkeringsplasser nærmere enn der kollektivholdeplassene befinner seg.

Dersom det skal legges offentlige toaletter/kiosk på friluftshalvøya, må det legges en ny vann- og avløpsledning ut til området. Dette er foreløpig ikke bestemt.

5.7 Forurensning

Det er utført sedimentundersøkelser i Lysakerfjorden i forbindelse med planlagt utfylling i fjorden. Analyseresultatene viser generelt et høyt innhold av miljøgifter og alle sedimentprøvene klassifiseres i enten tilstandsklasse 4 (dårlig) eller 5 (svært dårlig) basert på flere parametere. TBT og PAH-forbindelsene benzo(a)antrasen, benzo(ghi)perylene og ideno(123cd)pyren er påvist i de høyeste konsentrasjonene sammenlignet med tilstandsklassene, men også for tungmetallene bly, kobber, kvikksølv og sink er det påvist konsentrasjoner i de øverste klassene.

Risiko for human helse og økologiske effekter er vurdert før og etter utfylling for å se om utfyllingen vil være et miljøtiltak som kan forbedre miljøtilstanden i området i dag og redusere risikoen for spredning av miljøgifter fra de forurensete sedimentene. Utfyllingen i seg selv vil tildekke forurenset sjøbunn og hindre spredning av forurensning.

Risikovurderingen viser en klar forbedring av miljøtilstanden i området og en betydelig reduksjon av risikoen etter tildekking. Etter utfylling har området en akseptabel risiko for human helse. Det konkluderes med at utfyllingen vil være et tilstrekkelig miljøtiltak for å redusere risikoen fra de forurensete sedimentene.

På bakgrunn av de undersøkelser og vurderinger som er gjort, er det vurdert at forurensningene i Fornebubukta bør dekkes til der det er tegnet inn i sjøen med blått under:

Når det gjelder fare for forurensning i sjø ved selve utfyllingen, planlegges det avbøtende tiltak og overvåkning. Dette innebærer blant annet kontroll av at det kun brukes rene masser, bruk av siltgardin, overvåkning av partikkelmengder i vann etc. Dette vil være en del av anleggsfasen og skal redegjøres for i utfyllingssøknaden til Fylkesmannen og behandles av dem etter forurensningsloven.

Prosedyrer for kontroll:

Det vil bli utarbeidet kontrollplan for arbeidene. Denne kontrollplanen vil gi prosedyrer for målinger, prøvetaking, samt risikoreduserende og avbøtende tiltak.

Plastforurensing:

For å unngå spredning av plast fra utsprengte steinmasser vil man som ved utfylling på Kadettangen 2016 legge til grunn følgende:

- ✓ Det vil bli stilt krav om forurensningsfrie masser, og krav om prøvetaking for å sikre dette.
- ✓ Det stilles krav til leverandør av massene om plastfrie masser
- ✓ Siltgardin eventuelt supplert med en lense nyttes for å hindre «overskvalping» sørger for å holde eventuell restplast innenfor anleggsområdet.
- ✓ Entreprenøren må sørge for jevnlig plukking av det som likevel måtte komme ut.

5.8 Sol-/skyggeforhold

Beliggende i et flatt og åpent landskap uten store bygninger eller skogsområder tett på, vil friluftsområdet få meget gode solforhold. Ny beplantning vil etter hvert gi ønskelige skyggeområder.

5.9 Støy og luftkvalitet

Endringer på støy- og luftkvalitet vil bare inntreffe i anleggsfasen.

5.10 Grunnervervsbehov

Det er ikke behov for grunnerverv for å realisere planen. Det nye arealet som legges i sjøen utenfor naturområdet som Miljødirektoratet er hjemmelshaver for, vil tilfalle Bærum kommune.

5.11 Avbøtende tiltak

Dersom sårbare områder/element må nyttes i anleggsperioden vil det bli tildekket slik at markdekket beskyttes og kan gjenskapes.

For tildekkings- og utfyllingsfasen i sjø legges følgende til grunn:

- ✓ Kun rene masser mottas med kontroll og prøvetakingsprogram
- ✓ bruk av siltgardin en eller flere for å hindre spredning- faste og manuelle prøvetakinger av vannprøver ved ulike vanddyp
- ✓ utarbeide eget kontroll og overvåkingsprogram for hele anleggsfasen som skal godkjennes av forurensningsmyndigheten i fylket / kommune.
- ✓ etablere beredskap for å hindre-oppdage-fjerne-begrense skadevirkninger ved akutte hendelser.

5.12 Alternativer

Det ble først arbeidet med mulighet for nytt friluftsområde som en øy noe lenger ut i Lysakerfjorden. På grunn av store dybder, krevde dette så mye fyllmasser og ville ta så lang tid å utføre, samt være så kostbart at det ble forkastet som et urealistisk alternativ.

Andre muligheter for lokalisering av utvidede natur-/park-/ friluftsområder ved Fornebulandet er vurdert, men kommer enten for tett på naturvernområder eller har for store utfordringer med geoteknikk (vanddybder).

Det er avgjørende at området er forankret til en offentlig eid eiendom (her Miljødirektoratet, der Bærum kommune er overlatt forvaltningsmyndighet for at eierskapet til nytt landareal skal bli offentlig areal.

Tema er også omtalt i del 1 i saken..

6 Offentlig ettersyn mai 2020

Forslag til detaljregulering for ny friluftshalvøy var oppe til 1. gangs behandling i Planutvalget 27.2.20 og 12.03.20 og deretter Formannskap 1.4.2020. Forslaget ble vedtatt lagt ut til offentlig ettersyn og lå ute i perioden 17.april-29. mai 2020. 34 merknader kom inn.

Tiltaket er nå endret slik at ny 1. gangs behandling og ny høring foreslås.

Resyme av alle merknader er vedlagt saken.

7.Endringer etter offentlig ettersyn

Etter offentlig ettersyn mai 2020 har følgende endringer blitt gjort med tiltak/utredninger:

1. Tiltak foreslås endret fra halvøy til øy for å bedre vannutskifting
2. Planforslag åpner ikke for mellomlagring av masser i strandsonen
3. Planforslag åpner ikke for ikke tiltak/anlegg på Smedtangen
4. Planforslag åpner for plassering av midlertidig lekterkai for utskiping av masser til øya
5. Det er utført forsterket naturkartlegging
6. NGI har utført supplerende grunnundersøkelser
7. Norconsult har utført konsekvensutredning (KU)
8. Norconsult har gjort supplerende ROS-analyse
9. Norconsult har gjort supplerende utredning av strømnings- og spredningsforhold

Endringene er så omfattende at det er behov for ny 1.gangs behandling.

8 Kommunedirektørens anbefaling:

Etablering av ny friluftøy i Lysakerfjorden ansees å ha en stor samfunnsmessig nytte både som rekreasjonstilskudd for befolkning på Fornebu og som tiltak for klimaklok nyttiggjøring av masseoverskudd fra prioriterte infrastrukturprosjekt.

Kommunedirektøren anbefaler at planforslaget legges ut til offentlig ettersyn.